

عنوان مقاله:

علل و پیامدهای جدایی قریب فیروزه از ایران

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 6، شماره 21 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندها:

جلیل قصایی گرکوه - دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران

هادی وکیلی - دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران

ابوالفضل اسکندری فاروجی - دانشگاه اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

توسعه طلبی ارضی دولت روسیه از ابتدای قرن ۱۲ ق. / ۱۹ م. در سرزمین های شمال ایران شروع گردید. روس ها با معاہده آخال توسعه طلبی ارضی را در مناطق شمالی ایران دنبال می کردند. معاہده آخال در ۲۲ مهر ۱۳۹۹ ه. ق / ۱۴ دسامبر ۱۸۸۱ م. برای تعیین مرزهای ایران و روسیه در مناطق ترکمن نشین شمال شرق دریای مازندران میان سعیدخان موتمن الملک، وزیر خارجه ایران و ایوان زینیوف، وزیر مختار روسیه در تهران امضاء شد. بر اساس معاہده آخال، مرزهای جنوبی روسیه تا سرحدات کنونی ایران گسترشده می شد؛ اما تعیین و تحديد دقیق خطوط مرزی بین دو کشور تا سال ۱۳۳۳ ش. حل نشده باقی ماند. از جمله مناطق مهمی که موضوع آن بیش از هفت دهه بخشی از مناسبات ایران و روسیه را به خود اختصاص داد، مسئله قریب فیروزه بود که از نظر موقعیت نظامی و ژئوپلیتیک و منابع آبی، منطقه مهمی محسوب می شد. با وجود اهمیت ژئوپلیتیکی قریب فیروزه چندین عهد نامه و قرارداد بین ایران و روسیه منعقد گردید که مالکیت آن به طور متناوب و به شکل صوری دست به دست می گشت؛ اما در عمل قریب فیروزه هیچ گاه بعد از معاہده آخال تحت تصرف ایران نبود. پژوهش حاضر می کوشد به روش پژوهش کتابخانه ای و استادی، علل جدایی قریب فیروزه را که به ناکارآمدی رهبران سیاسی، ضعف بنیه اقتصادی، نظامی، سیاسی دولت ایران اشاره دارد، بررسی و پیامدهای اقتصادی، سیاسی، نظامی و جمعیتی آن را مورد ارزیابی قرار دهد.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030246>

